

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dimars 19 de Septiembre de 1899

Núm. 3367

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 3.50
provincias trimestre. 10.00
Extranjer y Ultramar 15.00
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la província.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de **A RIUDOMS**

Massó y Ferrando

Guano classe superior.—Id. de peix.—Cascos d' arengada pera adops de las norfalissas.

Magatzém á Riudoms y á Reus Vilá, núm. 3.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua á la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran llimpiesa, espay reduhit y facilísim maneig, ventajetas difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian á voluntat, las velocitats mínima á máxima. Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls. En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sian necessaris. Reus 9 Jony 1899.—Per lo *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

RECORT ETERN

Pera 'l dia 2 de Novembre pròxim, se venen

LAPIDAS MORTUORIAS

de marbre, de varias classes y colors, ab un

50 PER 100 DE REBAIXA

y s' graban las inscripcions de las mateixas, en mate, relleu, dauradas, etc., etc., á meytat de preu. Gratis la colocació en lo cementiri.

Taller de marbres de E. VILA

LLOVERA, 23.—REUS.—LLOVERA, 23.

NO CONFONDRES

Gran varietat en ximeneas, lavabos, fonts; picas de marbre á preus molt reduhits.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tònich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra 'l raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en totas las malalties caracterizadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en totas las farmacias.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demés dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent travladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Secció doctrinal

La tradició castellana

Quan un examina serenament lo passat d'aquesta infelís Espanya, se va convencent de lo difícil que es, potser impossible, lograr una regeneració per medi del treball, única font de prosperitat en los temps moderns, en que 'ls pobles no poden ja viure de la conquesta y del pillatge, sinó del producte de la terra y de la industria.

Hi ha que examinar la historia d' Espanya de tinguendament y deixarse de glorias que no son tals glorias y que si en un dia donat pogueren satisfacer las necessitats dels soldats del Cid, del Duch d' Alba, d' Hernán Cortés, Pizarro y altres de la mateixa faiso, avuy no 'ns posan ja pa á la taula, ni 'ns asseguran la tranquil·litat de la familia, ni la cultura que reclama la época actual; ni al tractar de fer reverdir tals llorers en nostres dias, hem pogut lograr mes que vergonyosas derrotas.

Si 'l poble castellá, lo predominant en l' Estat espanyol, no ha sapigut guardar ni a herencia del poder de las armas que, segons sa historia, tan acreditat tenia, y que constituía casi sa única «gloriosa» tradició, ab que compta pera regenerarse y reclamar un lloch en lo concert de las nacions prepotents? Si al concert dels pobles no hi pot anar ab lo casco de Mart, menos hi anirà ab las dauradas garbas de Cérés, ni ab los enginys de Mercuri, ni ab los llorers de Minerva, perque Espanya, ó mes ben dit, lo poble castellá, no té tradició agrícola, comercial ni científica.

Presas Granada y pacificada Espanya, en menos d' un sigle mata las flore xen's industrias que 'l poble aráb-hi havia sapigut crear; arruina ais comerciantes de Medina del Camp y comença á Catalunya la seva obra secular de anulació d' una rassa forta y treballadora que s' encamina cap al progrés. En lo terreno de las ciencias Deu no volgué donarli tant de treball, perque may aquellas terras han produhit homes de ciencia, pero se revenja en sos homes d' art oblidant á Cervantes, emoresonant á Frá Lluís de León, y degradant á Velázquez á la categoria de lacavo, d' una Majestat orgülosa é ignorant que 's creu ocupar un trono que es després del de Deu sobre la terra.

Castel anisada per complert l' Espanya, es quan apareix sobre d' ella 'l única industria possible; la cria de bestiar nómada coneguda per «transhumanente»; l' industria selvatge dels pobles del Assia, de las tribus del Marroch.

Realizada aixís la completa castellanisació d' Espanya, aterrada la industria, perseguida la agricultura, privat lo comerç ab América, meyspreuhat 'l art, nula la ciencia, lo govern eleva á suprema institució nacional l' «honrat concell de la Mesta» que havia fundat Alfons lo Sabi en lo sigle XIII. Llavors ningú pensa en cap altra font de riquesa que la cria del bestiar; los guerrers, los nobles, las grans dignitats tan politicas com religiosas de Castilla, no pensan més que en adquirir immensas legions de caps de bestiar transhumant que fan passejar de l' un cap á l' altre de la Peninsula sense cap classe de respecte á la propietat. Havian conquistat aquella terra dels moros y l' explotavan en profit propi. Mentres ells se instalavan aprop de la Cort á Toledo, á Valladolid, á Madrid, los seus remats eran passejats per Espanya al amparo de las lleys que ells desde la Cort dictavan. Cap agricultor podia posar cerca á las sevas propietats ni prohibir que entressin á pasturar en ellas als remats del «honrat concell de la Mesta».

Aixís era com la aristocracia y la burocracia d' aquell temps se procurava las rendas, atropellant la

Survey dels trens de viatjers

Table with train schedules: De Mora a Reus, De Reus a Mora, De Reus a Barcelona, De Barcelona a Reus. Columns: SORTIDA, ARRIBADA, times, and descriptions of train types.

Ferrocarril economic de Reus a Salou

Survey de trens que regira desde primer de Septiembre de 1899. Sortidas de Reus. Sortidas de Salou. Las horas se registran por lo meridia de Madrid.

Reus 28 d' Agost de 1899.

Libre important CARTILLA RUSTICA PREUS DELS PLANTADORS DE

Vinyas Americanas

Aquest libre, conforme lo seu nom indica, es de gran interes actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a mes de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussio en lo congres que se celebrara en Sant Sadurn de Noya...

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redaccio.

- List of regionalist publications: 'La Renaixensa', 'La Veu de Catalunya', 'La Nacio Catalana', 'Quinzinari de Catalunya', 'L' Art del Pagès', etc.

OBRA NOVA Fills ilustres de Reus DE Francisco Gras y Elias 3 pessetas exemplar. Se ven en aquesta impremta.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS COMIADO FOSFATAT SOLUBLES AL CITRAT GARANTIZADAS PURAS. SALES DE STASSFURT COM ADOB POTASSICH EN LAS FORMAS DE SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA, KAINITA, ETC.

NITRAT DE SOSA ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l' emplee A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA